

SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1999

SISÄLLYS

1. SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINNAN PERUSTEET

1.1. Käräjien asema ja tehtävät

1.2. Käräjien organisaatio

1.2.1 Organisaatiokaavio

1.2.2 Käräjien kokous

1.2.3 Hallitus

1.2.4 Puheenjohtaja

1.2.5 Lautakunnat

1.2.6 Sihteeristö

1.3. Käräjien talous

2. SAAMELAISKÄRÄJIEN VARSINAINEN TOIMINTA 1999

2.1. Yleistä

2.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttaminen

2.3. Lausunnot

2.4. Esitykset/aloitteet

2.5. Kannanotot ja muistiot

2.6. Muut

2.7. Sidosryhmätoiminta

2.7.1 Pysyväisluonteinen

2.7.2 Kertaluonteinen

1. SAAMELAISKÄRÄJIEN TOIMINNAN PERUSTEET

1.1. Käräjien asema ja tehtävät

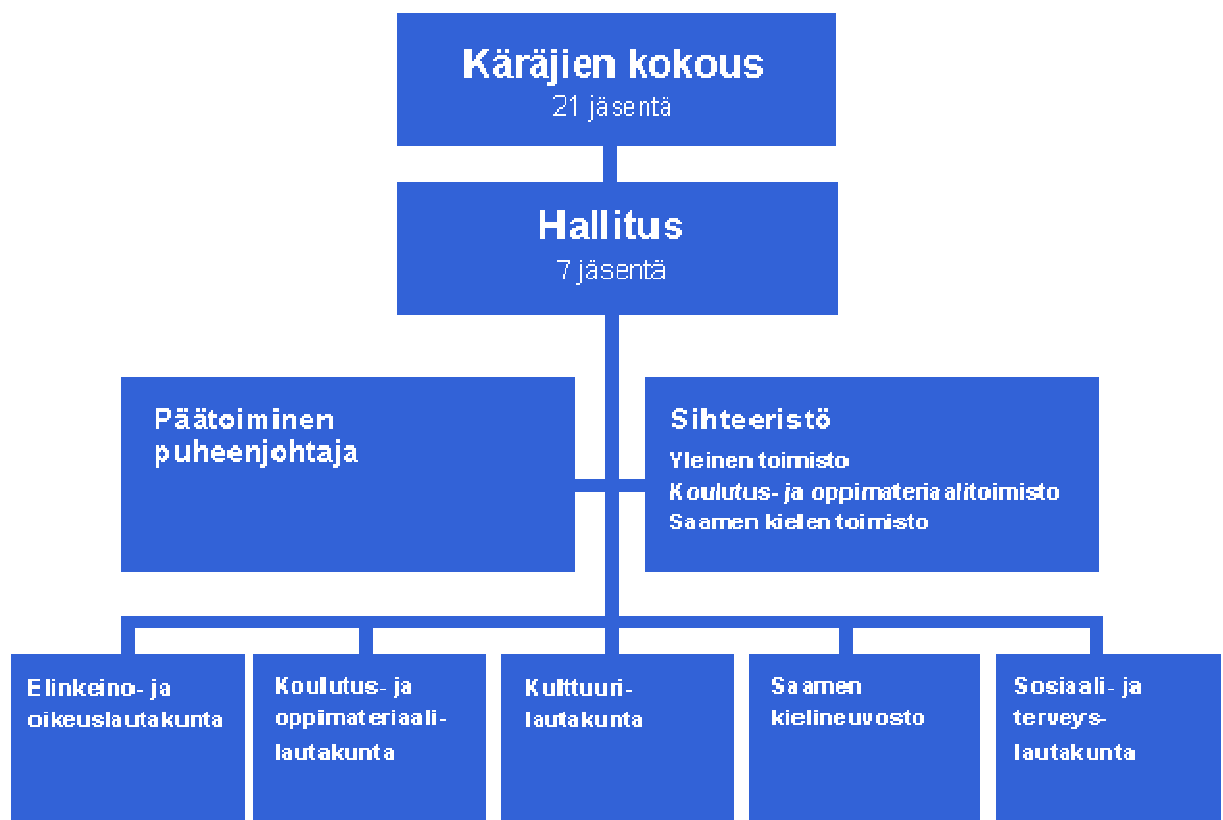
Saamelaiskäräjät on saamelaisvaltuuskunnan sijaan lailla (974/95) asetettu saamelaisten kulttuuri-itsehallintoelin, joka on aloittanut toimintansa vuoden 1996 alusta. Sen tarkoituksena on toteuttaa Suomen perustuslaissa (HM 973/95) saamelaisille turvattua kulttuuri-itsehallintoa.

Saamelaiskäräjät on Suomen saamelaisten korkein poliittis-itsehallinnollinen elin, joka toimii oikeusministeriön hallinnonalalla. Se ei ole osa Suomen valtionhallintoa. Saamelaiskäräjät on luonteeltaan edustuksellinen, sillä sen 21 jäsentä ja 4 varajäsentä valitaan saamelaisten kesken joka neljäs vuosi toimeenpantavilla vaaleilla. Saamelaiskäräjät on Suomessa ainoa toimielin, joka voi ilmaista saamelaisten virallisen näkemyksen heitä koskevissa asioissa, sillä se on kansanvaltaisesti valittu täysin saamelainen elin.

Saamelaiskäräjien tehtävänä on hoitaa saamelaisten omaa kieltä ja kulttuuria sekä heidän asemaansa alkuperäiskansana koskevat asiat. Tehtäviinsä kuuluvissa asioissa käräjät voi tehdä viranomaisille aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja. Näissä asioissa käräjät käyttää lisäksi päätösvaltaa siten kuin sitä koskevassa laissa tai muualla lainsäädännössä säädetään.

1.2. Käräjien organisaatio

1.2.1. Organisaatiokaavio

1.2.2. Käräjien kokous

Saamelaiskäräjien antamista lausunnoista ja sen tekemistä esityksistä ja muista kannanotoista päättää pääsääntöisesti käräjien kokous. Valtioneuvosto määrää sen jäseniksi (21) ja varajäseniksi (4) ne 25 henkilöä, jotka saamelaisten kesken toimeenpannuissa vaaleissa ovat saaneet eniten ääniä kuitenkin niin, että saamelais- laisten kotiseutualueen jokaisesta kunnasta (Enontekiö, Inari, Sodankylä ja Utsjoki) käräjien kokouksessa tulee olla vähintään kolme (3) jäsentä. Tätä kuntakohtaista vähimmäisvaatimusta sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 1999 vaaleissa.

Syksyllä 1995 toimitetuissa vaaleissa saamelaiskäräjien jäseniksi toimikaudeksi 1996 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Aikio Pekka, puheenjohtaja *Sodankylä*
Fofonoff Pekka, kalastaja *Inari*
Fofonoff Sergei Kp., eläkeläinen *Inari*
Gauriloff Raimo, luottamusmies *Inari*
Guttorm Veikko, eläkeläinen *Utsjoki*
Heikkuri Pertti, piiriesimies *Inari*
Kitti Jouni, tarkastaja *Helsinki*
Laiti Petteri, yrittäjä *Inari*
Länsman Outi, opiskelija *Inari*
Magga Juhani, poromies *Inari*
Magga Ristenrauna, projektisiht. *Enontekiö*
Morottaja Matti, suunnittelija *Inari*
Niittyvuopio Aslak, eläkeläinen *Utsjoki*
Nuorgam-Poutasuo Helvi, kääntäjä *Utsjoki*
Näkkäläjärvi Klemetti, tutkija *Enontekiö*
Palismaa Maaren, opiskelija *Enontekiö*
Palonoja Esko, poromies *Sodankylä*
Sara Oula, poroisäntä *Inari*
Seurujärvi-Kari Irja, lehtori *Helsinki*
Seurujärvi Väinö, poromies *Inari*
Tapiola Ilmari, poromies *Utsjoki*

Varajäsenet

Jomppanen Aslak, poromies *Inari*
Magga Tuomas, eläkeläinen *Sodankylä*
Nousuniemi Jouni Esa, autoilija *Utsjoki*
Näkkälä Antti Niila, poromies *Enontekiö*

Saamelaiskäräjät kokoontui kertomusvuonna viisi (5) kertaa (3.2., 29.5. ja 11.-13.7. Inarissa, 20.-21.9. puhelinkokous ja 20.12. Saariselällä). Kokouksissa 11.-13.7. ja 20.-21.9. käsiteltiin pelkästään saamelaiskäräjien vuoden 1999 vaalien vaaliluetteloon ottamista koskevia valituksia. Muissa kokouksissa käsiteltiin yhteensä 30 asiaa.

1.2.3. Hallitus

Käräjien kokous asettaa käräjien varsinaisista jäsenistä kahdeksi vuodeksi kerrallaan hallituksen, johon kuuluvat jäseninä käräjien kolme puheenjohtajaa ja neljä muuta henkilöä. Jokaiselle jäsenelle valitaan lisäksi henkilökohtainen varajäsen. Hallitus toimii käräjien kokouksen alaisena ja sen ensisijaisena tehtävänä on vastata käräjien poliittisesta toiminnasta ja hallinnosta sekä huolehtia käräjien kokousten valmistelusta.

Toimikaudeksi 1998 - 99 hallitukseen valittiin seuraavat käräjien jäsenet:

Varsinaiset jäsenet

Pekka Aikio (pj) (*Varajäsen Esko Palonoja*)
Irja Seurujärvi-Kari (I vpj) (*Varajäsen Jouni Kitti*)
Pekka Fofonoff (II vpj) (*Varajäsen Sergei Kp Fofonoff*)
Outi Länsman (Petteri Laiti)
Ristenrauna Magga (Maaren Palismaa)
Vaino Seurujärvi (Oula Sara)
Ilmari Tapiola (Helvi Nuorgam- Poutasuo)

Hallitus kokoontui kertomusvuonna kymmenen (10) kertaa (21.1. Inarissa, 22.3. ja 21.4. Rovaniemellä, 12.5. ja 14.5. Inarissa, 18.5. Rovaniemellä, 30.6. Ivalossa, 6.8. Inarissa, 13.9. Tampereella ja 30.11. Rovaniemellä. Kokouksissa 12.5 ja 14.5. käsiteltiin pelkästään saamelaiskäräjien vuoden 1999 vaalien vaaliluetteloa koskevia oikaisuvaatimuksia. Muissa kokouksissa käsiteltiin yhteensä 96 asiaa.

1.2.4. Puheenjohtaja

Saamelaiskäräjät valitsee keskuudestaan päätoimisen puheenjohtajan koko vaalikaudeksi ja kaksi varapuheenjohtajaa kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa käräjien poliittista toimintaa ja edustaa käräjiä kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä.

Päätoimisena puheenjohtajana vaalikaudella 1996 - 1999 toimi filosofian maisteri Pekka Aikio Sodankylän Vuotsosta. Toimikaudella 1998 - 1999 I varapuheenjohtajana toimi lehtori Irja Seurujärvi-Kari Helsingistä ja II varapuheenjohtajana kolttien luottamusmies Pekka Fofonoff Inarista.

1.2.5. Lautakunnat

Saamelaiskäräjillä on viisi (5) lautakuntaa; elinkeino- ja oikeus-, kulttuuri-, koulutus- ja oppimateriaali-, saamen kielen (saamen kielineuvosto) sekä sosiaali- ja terveyslautakunta. Näiden lisäksi vaalien valmistelua ja toimeenpanoa varten asetetaan vaalilautakunta.

Käräjien kokous valitsee kuhunkin lautakuntaan vaalikaudeksi kerrallaan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja kolme muuta jäsentä sekä jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Tästä poiketen kulttuurilautakunta valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla käräjien jäseniä.

Lautakunnat toimivat hallituksen alaisina ja niiden tehtävänä on valmistella toimialaansa kuuluvia asioita. Kulttuuri-, koulutus- ja oppimateriaali- sekä saamen kielen lautakunta käyttävät lisäksi käräjien työjärjestyksessä määrättyissä asioissa itsenäistä ratkaisuvalltaa.

Elinkeino- ja oikeuslautakuntaan toimikaudeksi 1998 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Juhani Magga (pj) (*Varajäsen Esko Palonoja*)
Pertti Heikkuri (vpj) (*Varajäsen Pekka Fofonoff*)
Kirsti Helander-Alahuhta (*Oula Näkkäläjärvi*)
Vieno Länsman (*Merja Nilluka*)
Juha Magga (*Siiri Jomppanen*)

Lautakunnan sihteerinä toimii lakimiessihteerinä Heikki J. Hyvärinen. Lautakunta kokoontui

kertomusvuonna kaksi (2) kertaa.

Kulttuurilautakuntaan toimikaudeksi 1998 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Aslak Niittyvuopio (pj 98-99) (*Varajäsen Veikko A. Holmberg*)
Sergei Kp Fofonoff (vpj 98-99) (*Varajäsenet Erkki Lumisalmi (-98) ja Katri Fofonoff (-99)*)
Maaren Palismaa (-98) (*Varajäsen Päivi Magga (-98)*)
Osmo Hirvasvuopio (-99) (*Varajäsen Marjatta Magga (-98)*)
Petteri Laiti (-98-99) (*Susanna Näkkäljärvi*)
Ella Sarre (-98-99) (*Ilmari Mattus*)

Lautakunnan sihteerinä toimi kertomusvuonna ma. esittelijä Liisa Holmberg ja hänen jälkeensä ma. esittelijä Sari Vuolab-Balto. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna kahdeksan (8) kertaa.

Koulutus- ja oppimateriaalilautakuntaan toimikaudeksi 1998 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Helvi Nuorgam-Poutasuo (pj) (*Varajäsen Toivo West*)
Maaren Palismaa (vpj) (*Ellen Näkkäljärvi*)
Kaaren Kittti (*Arvi Hagelin*)
Iisakki Mattus (*Marja Magga*)
Seija Sivertsen (*Erkki Lumisalmi*)

Lautakunnan sihteerinä toimivat koulutus- ja tiedotussihteeri Ulla Aikio-Puoskari ja hänen sijaisensa Sari Valkonen sekä oppimateriaalinsihteeri Hannu Kangasniemi. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna seitsemän (7) kertaa.

Saamen kielineuvostoon toimikaudeksi 1998 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Klemetti Näkkäljärvi (pj) (*Varajäsen Piia Vieltojärvi*)
Matti Morottaja (vpj) (*Ilmari Mattus*)
Vesa Guttorm (*Helvi Nuorgam-Poutasuo*)
Jouni Mosnikoff (*Katri Fofonoff*)
Irja Seurujärvi-Kari (*Outi Länsman*)

Lautakunnan sihteerinä toimi esittelijä Ellen Näkkäljärvi. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna kuusi (6) kertaa.

Sosiaali- ja terveyslautakuntaan toimikaudeksi 1998 - 99 valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Ristenrauna Magga (pj) (*Varajäsen Aila Kristiina*)
Magga Veikko Guttorm (vpj) (*Jouni Esa Nousuniemi*)
Sergei Kp Fofonoff (*Eeva Seurujärvi*)
Helena Guttorm (*Maria Sofia Aikio*)
Mirja Laiti (*Elsa Laiti-Hedemäki*)

Lautakunnan sihteerinä toimi vs. koulutussihteeri Sari Valkonen. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna kolme (3) kertaa.

Vuonna 1999 toimitettavia saamelaiskäräjävaaleja varten asetettiin **vaalilautakunta**, johon

valittiin seuraavat henkilöt:

Varsinaiset jäsenet

Nils-Henrik Valkeapää (pj) (*Varajäsen Hannu Magga*)

Kari Torikka (vpj) (*Erkki Lumisalmi*)

Elli Näkkäläjärvi (*Marja Näkkäläjärvi*)

Osmo Hirvasvuopio (*Inkermarja Hetta*)

Vieno Länsman (*Aslak Järvensivu*)

Lautakunnan sihteerinä toimi Siiri Jomppasen. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna kaksitoista (12) kertaa.

1.2.6. Sihteeristö

Saamelaiskäräjien sihteeristön päätoimitilat sijaitsevat Inarissa, kirkonkylän yläasteen entisen oppilajasuntolan tiloissa, jotka on vuokrattu Inarin kunnalta. Nämä tilat kunnostettiin kertomusvuonna ja siinä yhteydessä käräjät sai lisätilaa samasta rakennuksesta niin, että tilojen hyötypinta-ala on nyt yhteensä 489 m². Sen lisäksi sihteeristöllä on toimipisteet Utsjoella, Enontekiöllä ja Sodankylässä. Sihteeristö jakaantuu yleiseen toimistoon, saamen kielen toimistoon sekä koulutus- ja oppimateriaalitoimistoon.

Yleinen toimisto

Yleisen toimiston tehtävänä on hoitaa saamelaiskäräjien talous-, henkilöstö- ja muuta yleishallintoa koskevat ja toimistojen toiminnan yhteensovittamiseen liittyvät asiat sekä asiat, joita ei ole määrätty muiden toimistojen hoidettaviksi.

Yleisessä toimistossa on päätoiminen hallintopäällikön, lakiasihteerin, kulttuurisihteerin, taloussihteerin, I toimistosihteerin ja II toimistosihteerin virka. Hallintopäällikkönä toimii hallintotieteiden maisteri Juha Guttorm. Lakiasihteerin virassa toimii oikeustieteen kandidaatti Heikki J. Hyvärinen, jonka toimipaikka sijaitsee Enontekiöllä. Kulttuurisihteerin tehtäviä hoiti kauppatieteiden maisteri Liisa Holmberg 30.6. asti ja merkonomi Sari Vuolab-Balto 15.11. lukien 31.12 asti. Kulttuurisihteerin virka perustettiin kertomusvuoden maaliskuun alusta lukien. Taloussihteerin tehtäviä hoiti puolestaan määräaikaisesti merkonomi Hilikka Kukkonen 31.5. asti, ja 1.6.1999 lukien hänet nimitettiin vakinaisesti taloussihteerin virkaan, joka perustettiin kertomusvuoden alusta lukien. I toimistosihteerin virassa on Rauna Leivo (virkavapaalla koko kertomusvuoden).

Lisäksi yleisessä toimistossa ovat kertomusvuonna työskennelleet seuraavat määräaikaiset työntekijät: merkonomi Hannele Kukkonen toimistotyöntekijänä 5.1.-15.2., yo Jaana Kaarret toimistotyöntekijänä 1.4.-31.5., Sari Hytönen museotyöntekijänä (työllisyysvaroin) 3.5.-30.9., merkonomi Paula Alatorvinen museotyöntekijänä ja toimistosihteerinä (työllisyysvaroin) 1.6.-30.11. ja toimistotyöntekijänä 1.-31.12., yht. yo Tanja Tirronen valtionhallinnon harjoittelijana (kansainväliset asiat) 1.-15.5. ja 1.6.-30.9., merkonomi Sinikka Mäkinen toimistotyöntekijänä 15.2.-31.3. ja 14.9.-31.12., opiskelija Susanna Magga toimistotyöntekijänä 7.6.-15.8., hall. yo Outi Paadar esittelijänä (Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen liittyvät tehtävät) 7.7.-31.12., oik. yo Pia Syrenius valtionhallinnon harjoittelijana (oikeudelliset asiat) 6.9.-31.12., fil. maist. Sirkku Matero projektitutkijana 26.4.-31.8., oik. yo Kristiina Saraviita projektityöntekijänä 16.9.-15.10. sekä merkonomi Sirpa Berg toimistovirkailijana 5.10.-31.12. ja diplomi-kielenkääntäjä Mailis Hyvönen 27.1.-31.7. (molemmat työllisyysvaroin pj Pekka Aikion toimistossa Sodankylässä). Käräjien toimitilojen siivojana toimi Hilma Kittu 30.8., minkä jälkeen hän jäi eläkkeelle, ja hänen tilalleen määräaikaiseksi siivojaksi otettiin Anna-Liisa Juntunen.

Saamen kielen toimisto

Vuoden 1992 alusta voimaan tulleen saamelaisten kielilain (516/91) toimeenpanoa varten

saamelaiskäräjien alaisuudessa toimii erityinen saamen kielen toimisto (A 1727/95), jossa on kaksi (2) vakinaista kielenkääntäjän virkaa. III kielenkääntäjän virka lakkautettiin 8.2. lukien. Kielitoimiston päätehtävänä on huolehtia saamelaisten kielilain mukaisten käännösten toimittamisesta eri viranomaisille ja laitoksille sekä avustaa niitä saamen kielen taitoisten tulkkien hankkimisessa.

Kielitoimiston I kielenkääntäjän virassa toimii humanististen tieteiden kandidaatti Irma Laiti ja II kielenkääntäjän virassa humanististen tieteiden kandidaatti Helvi Nuorgam-Poutasuo, jonka toimipaikka sijaitsee Utsjoella.

Määräaikaisena esittelijänä tehtävään toimia saamen kielineuvoston sihteerinä oli filosofian ylioppilas Ellen Näkkäljärvi 17.8.-31.12. (virkavapaalla 4.-13.8. ja 1.-15.11.) sekä määräaikaisena kieliavustajana/toimistotyöntekijänä Kirsti Guttorm 10.2.-30.6. ja 9.8.-31.12. (Utsjoen toimipisteessä).

Koulutus- ja oppimateriaalitoimisto

Koulutus- ja oppimateriaalitoimiston tehtävänä on hoitaa saamelaisten koulutusta ja opetusta sekä saamenkielisen oppimateriaalin tuottamista koskevat asiat.

Toimistossa on päätoiminen koulutussihteerin, oppimateriaalisihteerin ja toimistosihteerin virka. Koulutussihteerin virkaan on liitetty myös käräjien tiedottajan tehtävät.

Koulutussihteerin virassa toimii yhteiskuntatieteiden maisteri Ulla Aikio-Puoskari, jonka toimipaikka sijaitsee Sodankylässä. Aikio-Puoskari oli virkavapaalla 1.2.-31.12 ja edelleen. Hänen sijaisenaan toimi kasvatustieteiden maisteri Sari Valkonen 10.2. lukien ja edelleen. Oppimateriaalisihteerin virassa on luonnontieteiden kandidaatti Hannu Kangasniemi ja toimistosihteerin virassa toimii yo-merkonomi Anja Vest-Aikio (virkavapaalla 24.-28.5.).

Lisäksi koulutus- ja oppimateriaalitoimistossa työskentelivät kertomusvuonna määräaikaisina oppimateriaalityöntekijöinä filosofian kandidaatti Marja-Liisa Olthuis 1.6.-30.11., filosofian maisteri Irja Seurujärvi-Kari 1.9.-31.12. ja oikeustieteen kandidaatti Oula Valkeapää 1.-31.12.

Vaalilautakunnan toimisto

Saamelaiskäräjien ensimmäiset varsinaiset vaalit toimitettiin kertomusvuoden syyskuussa. Vaalien valmistelusta ja toimittamisesta vastasi 5-jäseninen vaalilautakunta. Käytännön valmistelua varten vaalilautakunnalla oli päätoimista henkilöstöä.

Vaalilautakunnan päätoimisena sihteerinä toimi varanotaari Siiri Jomppanen 31.12. asti. Lisäksi vaalilautakunnan toimistossa työskenteli seuraavat määräaikaiset työntekijät: varatuomari Juha Lämsä valmistelijana 2.2.-15.9. ja 17.-23.11., oik. yo Kristiina Saraviita valmistelijana 1.2.-15.9. ja projektityöntekijänä 16.9.-15.10. sekä vaaliavustajina merkonomi Ritva Tammela vaaliavustajana 25.1.-31.12., merkantti Jaana Valkeapää vaaliavustajana 7.1.-31.12., merkonomi Sinikka Mäkinen vaaliavustajana 28.6.-10.9., yhteiskuntatieteiden maisteri Ulla Aikio-Puoskari 17.-29.3. ja 6.9.-1.10., Lydia Heikkilä 15.-29.3. ja Ingrid Väystäjä 6.9.-1.10.

1.3. Käräjien talous

Saamelaiskäräjien toiminta rahoitetaan valtion budjettivaroin. Kertomusvuonna valtion talousarvion oikeusministeriön pääluokasta osoitettiin 4.300.000 markkaa valtionavustusta käräjien varsinaista toimintaa varten. Lisäksi käytettävissä vuodelta 1998 siirtynyt valtionavustusosana 57.232,83 markkaa.

Saamelaiskäräjät on myös päättänyt

- saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (1.480.000 mk, ks. liite 56),
- saamelaisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan (1.000.000 mk, ks. liite 57),
- saamelaiskäräjien vuoden 1999 vaalien toimittamiseen (1.900.000 mk)
- Pohjoiskalotin Interreg II -saamelaisohjelman hallintokuluihin (115.000 mk),
- pohjoismaisille saamelaisille taidejärjestöille (80.000 mk),
- pohjoismaiseen saamen kieliyhteistyöhön (300.000 mk + ed. vuosien siirtomääräraha 283.511,36 mk),
- saamelaisnuorten taidetapahtumaan (20.000 mk) sekä
- sanastohanke -projektille osoitetun määrärahan käytöstä.

Toimintakertomuksen liitteenä on selvitys saamelaiskäräjien varsinaiseen toimintaan osoitetun valtionavustuksen käytöstä kertomusvuonna (liite 1).

2. SAAMELAISKÄRÄJIEN VARSINAINEN TOIMINTA VUONNA 1999

2.1. Yleistä

Saamelaiskäräjien varsinainen toiminta käsittää esitysten, aloitteiden ja muiden kannanottojen tekemisen sekä lausuntojen antamisen eri viranomaisille.

Lisäksi Saamelaiskäräjät valvoo saamelaisten oikeuksia ja etuja neuvottelemalla eri viranomaisten kanssa saamelaisia erityisesti koskevista asioista. Käräjät on myös edustettuna lukuisissa kansallisissa ja myös muutamissa kansainvälisissä elimissä.

Seuraavassa on selostettu käräjien kertomusvuoden tavoitteet ja arvioitu, miten tavoitteet on saavutettu, ja sen jälkeen on lueteltu kertomusvuonna annetut lausunnot ja tehdyt esitykset/aloitteet sekä kannanotot, muistiot ja sopimukset, jotka on liitetty täydellisinä toimintakertomuksen loppuun. Lisäksi on esitelty käräjien kertomusvuoden sidosryhmätoiminta.

2.2. Toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttaminen

Vuoden 1999 toiminnan keskeiset avaintulostavoitteet olivat

- 1) saamelaisten perusoikeuksien toteuttaminen kulttuuri-itsehallinnon perustalta,
- 2) hallituksen saamelaispoliittisen ohjelman aikaansaaminen,
- 3) saamelaisasioista vastaavan saamelaisen virkamiehen saaminen valtion keskushallintoon,
- 4) ILO:n alkuperäiskansasopimuksen ratifioiminen,
- 5) saamelaisten maa-, vesi- ja elinkeino-oikeuksien selvittäminen,
- 6) yhteistyön tehostaminen Norjan ja Ruotsin Saamelaiskäräjien sekä Kuolan saamelaisyhdistyksen kanssa,
- 7) Pohjoismaiden Neuvoston täysjäsenyyden saavuttaminen,
- 8) kansainvälisen toiminnan tehostaminen,
- 9) viestinnän ja tiedotuksen tehostaminen,
- 10) sihteeristön resurssien vahvistaminen,
- 11) uusien toimitilojen hankkiminen,
- 12) projektitoimintaan osallistuminen ja
- 13) saamelaiskäräjien vaalien toimittaminen.

Saamelaisten perusoikeuksien toteutumista kulttuuri-itsehallinnon perustalta on pyritty edistämään eri lausunnoissa, kannanotoissa ja esityksissä muun muassa saamelaiselinkeinojen, koulutuksen ja maankäytön osalta. Selvitystyötä perusoikeuksien toteutumisesta perustuslakia alemmassa lainsäädännössä on jatkettu.

Saamelaiskäräjälain tarkistamista saamelaismääritelmän osalta kiirehdittiin monin tavoin kertomusvuotta edeltävinä vuosina, mutta siitä huolimatta oikeusministeriö päätti syksyllä 1998 keskeyttää valmistelut käräjälain muuttamiseksi. Tämä merkitsi sitä, että käräjien vaaleissa 1999 sovellettiin vuoden 1996 alusta voimaantulleen saamelaiskäräjälain mukaista saamelaismääritelmää, joka on avoin ja tulkinnanvarainen.

Saamelaisten kielilain uudistamista varten asetettu työryhmä on jatkanut työtään. Työryhmän tehtävänä on laatia hallituksen esityksen muotoon ehdotus siitä, miten saamelaisten kielellisten perusoikeuksien ja kielellisten ihmisoikeuksien toteutuminen turvattaisiin nykyistä paremmin saamelaisten kielilaissa. Työryhmä saanee esityksensä valmiiksi syksyllä 2000.

Saamelaisen kulttuurielämän toimintaedellytyksiä on pyritty parantamaan esittämällä huomattavaa korotusta saamelaisen kulttuurin tukemiseen tarkoitettuun valtionavustukseen (nk. saamelaiskulttuurimääräraha). Valtionavustus on kuitenkin pysynyt entisen suuruisena. Saamelaista kulttuuritoimintaa ja lehdistöä sekä saamelaisia järjestöjä on tuettu kulttuuriavustuksilla. Kulttuurisihteerin virka perustettiin 1.3. lukien käräjien yleiseen toimistoon.

Saamelaiselinkeinojen ja muiden saamelaisasioiden kehittämiseksi laadittiin oma saamelaisten EU-ohjelmaesitys vuosiksi 2000-2006. Siihen liittyen on osallistuttu Euroopan unionin rakennerahastoja koskevan Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelman vuosiksi 2000-2006 ja sitä täsmentävän täydennysosan valmisteluun. Tavoite 1-ohjelmaan saatiin erillinen luku saamelaisista ja myös täydennysosassa on saamelaisten asema otettu huomioon. Lisäksi rakennerahasto-ohjelmien kansallista hallinnointia koskevaan lakiin (L 1353/99) säännökset siitä, että saamelaiskäräjät nimeää edustajansa Lapin maakunnan yhteistyöryhmään ja että Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelmassa Eu-hankkeita rahoittavien viranomaisten on pyydettävä saamelaiskäräjiltä lausunto saamen kieltä ja kulttuuria koskevista hankkeista.

Saamen kielen ja saamenkielisen opetuksen asemaa on pyritty edistämään ja vahvistamaan erilaisin esityksin, lausunnoin ja kannanotoin. Opetuksen edellyttämän riittävän ja pysyvän rahoituksen järjestämisessä saavutettiin vuonna 1998 läpimurto, kun eduskunta säätöi lainmuutoksen, jonka mukaan saamelaisalueen kunnat saavat täysimääräisen valtionavun järjestämäänsä saamen kielen ja saamenkieliseen opetukseen. Lainmuutos tuli voimaan vuoden 1999 alusta.

Saamelaiskäräjät on aloittanut opetushallituksen kanssa saamenkielisen opetuksen vaatimukset huomioon ottavien opetussuunnitelma-asiakirjojen valmistelun.

Saamenkielisen oppimateriaalin valmistamisessa pohjoismaista yhteissuunnittelua on lisätty suunnitelman mukaisesti. Myös erityisasiantuntijoita on käytetty suunnittelussa entistä enemmän Saamelaiskäräjien asettamien määräaikaisten asiantuntijaryhmien avulla.

Saamelaisten kielellisten ja kulttuuristen perusoikeuksien toteuttamista koulu- ja opetustoimessa kulttuuri-itsehallinnon perustalta koskevaa selvitystyötä on jatkettu sitä varten asetetussa työryhmässä.

Vastaavan selvityksen tekemistä varten sosiaali- ja terveydenhuollossa käräjät haki sosiaali- ja terveysministeriöltä rahoitusta jo vuonna 1998, mutta ministeriö vastasi kieltävästi hakemukseen. Sen vuoksi selvitystyötä ei ole saatu alulle. Hakemus on tarkoitus uusia täsmennetyillä perusteilla.

Muutoin saamelaisten asemaa sosiaali- ja terveydenhuollossa on pyritty edistämään esityksin ja lausunnoin muun muassa esittämällä yhdessä saamelaisalueen kuntien kanssa sosiaali- ja terveysministeriölle, että valtio korvaisi saamelaisalueen kunnille kokonaisuudessaan saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä aiheutuvat kulut.

Käräjillä on edustus evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksen asettamassa saamelaisia koskevan kirkollisen lainsäädännön kehittämistä valmisteleavassa työryhmässä. Sen tehtävänä on erityisesti valmistella ehdotus saamelaisten maallikkoedustajan valitsemisesta kirkolliskokoukseen ja selvittää suomalais-saamelaisen seurakunnan oikeudellista asemaa. Työryhmä sai vuonna 1998 valmiiksi I osamietintönsä, jossa ehdotettiin saamelaisen maallikkoedustajan (ja kahden varamiehen) valitsemista kirkolliskokoukseen jo seuraavalle, vuonna 2000 alkavalle toimikaudelle. Tätä uudistusta koskevat kirkollisen lainsäädännön muutokset ovat jo toteutuneet ja ne tulivat voimaan vuoden 2000 alusta. Niiden mukaisesti Saamelaiskäräjät valitsee keväällä 2000 saamelaisten edustajan ja tälle kaksi varamiestä kirkolliskokoukseen sen seuraavaksi 1.5.2000 alkavaksi nelivuotiskaudeksi.

Mainitulle työryhmälle on lisäksi annettu tehtäväksi selvittää suomalais-saamelaisen seurakunnan oikeudellinen asema ja tehdä sitä koskevat kirkkolain muutosehdotukset. Tämä työ on edennyt hitaasti. Saamelaiskäräjien esityksestä kevään 1999 eduskuntavaalien jälkeen muodostetun Paavo Lipposen II hallituksen ohjelmaan otettiin maininta siitä, että saamelaisten kielellisistä ja kulttuurisista perusoikeuksista huolehditaan.

Oikeusministeriölle on tehty esitys **saamelaisasioista vastaavan virkamiehen** ottamisesta ministeriön palvelukseen. Esitys ei ole vielä toteutunut.

ILO:n alkuperäiskansasopimuksen ratifiointia on kiirehditty eri lausunnoissa. Asia ei ole kuitenkaan edennyt. Sopimuksen ratifiointiin liittyvä **saamelaislainsäädännön jatkovalmistelu**, jonka Saamelaiskäräjät peri saamelaisvaltuuskunnalta on pysähdyksissä, koska valtiovalta ei ole käräjien esityksistä huolimatta osoittanut työtä varten taloudellisia resursseja. Kertomusvuoden syksyllä valmistui oikeusministeriön toimeksiannosta laadittu ILO-sopimuksen ratifiointiin tähtäävä hallintoneuvos Pekka Vihervuoren selvitys maahan, veteen ja luonnonvaroihin sekä perinteisiin elinkeinoihin kohdistuvista oikeuksista saamelaisten kotiseutualueella.

Yhteistyötä on Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjien kanssa on harjoitettu Trondheimissa 1997 allekirjoitettujen yhteistyösopimusten pohjalta. Poliittista yhteistyötä koskevan sopimuksen mukaan Suomen, Norjan ja Ruotsin saamelaiskäräjien on määrä asettaa 21-jäseninen Saamelaisten Parlamentaarinen Neuvosto, johon kunkin maan Saamelaiskäräjien tulisi nimetä seitsemän edustajaa.

Parlamentaarisen neuvoston piti kokoontua ensimmäiseen istuntoonsa kesällä 1999, mutta kokous jouduttiin perumaan Ruotsin saamelaiskäräjien ilmoitettua vähän ennen kokousta, että se jättäytyy toistaiseksi yhteistyön ulkopuolelle. Sen jälkeen neuvoston kokousta yritettiin järjestää joulukuussa 1999 Suomen ja Norjan saamelaiskäräjien nimeämällä delegaatioilla, mutta myös se kokous peruuntui.

Saamen kielen huoltoa koskevalla yhteistyösopimuksellaan saamelaiskäräjät ottivat vastuulle pohjoismaisen saamen kieliyhteistyön järjestämisen, jota varten asetetaan yhteinen saamen kielen lautakunta ja sihteeristö. Tämä yhteinen saamen kielen lautakunta kokoontui syyskuussa 1999 ensimmäiseen kokoukseensa, ja sen sihteeristölle on valittu hallinnollinen johtaja, joka aloittanee tehtävässään keväällä 2000.

Pohjoismaiset saamelaiskäräjät ovat harjoittaneet yhteistyötä myös saamelaisia koskevan Interreg Sápmi -ohjelman toteuttamisessa ja Barentsin alueen toiminnassa. Lisäksi käräjien puheenjohtajat ovat säännöllisesti pitäneet yhteisiä kokouksia.

Saamelaisten täysjäsenyys Pohjoismaiden Neuvostossa ei ole toteutunut.

Kansainvälisissä yhteyksissä lähinnä käräjien puheenjohtaja on edustanut saamelaisia ja Saamelaiskäräjiä. Käräjien nimeämät edustajat ovat edustaneet alkuperäiskansoja Barentsin alueneuvostossa, aluekomiteassa ja alkuperäiskansatyöryhmässä. Lisäksi käräjät on

osallistunut myös EBLULn toimintaan.

Saamelaiskäräjät toi aktiivisesti esille saamelaiskulttuuria Suomen Eu-puheenjohtajuuskaudella. Saamelaisten asemaa, kulttuuria ja saamelaiskäräjien toimintaa esiteltiin Saariselällä syyskuussa 1999 järjestetyn EU-ulkoministerikokouksen yhteydessä. Lisäksi saamelaiskäräjien hallitus järjesti Tampereella Eu-maatalousministerien kokouksen yhteydessä syyskuussa tiedotustilaisuuden Suomen maatalouspolitiikan vaikutuksista Euroopan unionin ainoan alkuperäiskansan perinteiseen poronhoitoon. Lisäksi puheenjohtaja osallistui pohjoisen ulottuvuuden konferenssiin marraskuussa Helsingissä. Käräjät laati puheenjohtajuuskautta varten oman ohjelman ja otti päätoimisen työntekijän hoitamaan kauteen liittyviä tehtäviä.

Käräjät on pyrkinyt käytettävissä olevien voimavarojensa puitteissa tehostamaan **viestintää ja tiedottamista**. Suomen saamelaisista kertovasta esitteestä otettiin uusi painos ja lisäksi siitä laadittiin myös espanjan-, venäjän- ja ranskan-kieliset versiot. Internet-verkoston avattua Saamelaiskäräjien toimintaa esittelevää sivua on edelleen kehitetty.

Saamelaiskäräjien toimintaa esittelevän monikielisen esitteen suunnittelua on jatkettu ja se on tarkoitus saada painetuksi syksyllä 2000.

Kokoustiedottamista on tehostettu muun muassa järjestämällä hallituksen kokouksen yhteydessä info-tilaisuus, jossa selostetaan hallituksen päätöksiä tiedotusvälineiden edustajille.

Käräjien viestintästrategian laatiminen on aloitettu. Työn pohjaksi järjestettiin joulukuussa 1998 saamelainen mediaseminaari.

Sihteeristön henkilöstöresursseja on vahvistettu perustamalla päätoiminen saamen kieliasian sihteerin virka, taloussihteerin virka ja kulttuurisihteerin virka. Kaksi ensin mainittua virkaa on jo täytetty ja kulttuurisihteerin virka on haettavana.

Työllisyysvaroin palkattua henkilöstöä on käytetty toimistotöiden hoitamisessa. Yhteistyötä Norjan ja Ruotsin saamelaisten kouluhallinnon viranomaisten kanssa on lisätty sekä oppimateriaalin valmistamisessa, opetus suunnitelman laatimisessa että koulutukseen ja kaksikielisyyteen liittyvässä tiedottamisessa.

Saamelaiskäräjät on aloittanut Inarin kirkonkylään kaavaillun nk.

saamelaiskulttuurikeskuksen suunnittelun yhteistyössä Inarin kunnan kanssa. Keskukseen on suunniteltu mm. **toimitilat Saamelaiskäräjille**. Kulttuurikeskus on otettu kärkihankkeeksi edellä mainittuun Saamelaiskäräjien laatimaan saamelaisten EU-ohjelmaesitykseen kaudeksi 2000-2006. Hanke pyritään niin ollen toteuttamaan EU-hankkeena. Vuosi 2001 on hankkeen varsinainen suunnitteluvuosi arkkitehtikilpailuineen.

Saamenkielisten oppimateriaalien valmistamista koskevia **projekteja** on toteutettu oppimateriaalisuunnitelmien mukaisesti.

Saamelaiskäräjien ensimmäiset varsinaiset **vaalit** toimitettiin syyskuussa 1999. Vaalit valmisteli ja toimeenpani saamelaiskäräjien kokouksen asettama vaalilautakunta, joka laati saamelaiskäräjistä annetun lain mukaisesti vaaliluettelon vaaleissa äänioikeutetuista henkilöistä. Vaaliluettelon pohjana käytettiin edellisten vaalien vaaliluetteloa, johon vaalilautakunta lisäsi viran puolesta vuoden 1995 vaaliluettelossa olleiden henkilöiden lapsina 436 uutta äänioikeutettua. Lisäksi vaalilautakunta hyväksyi 80 uutta henkilöä äänioikeutetuksi saamen kieleen liittyvällä perusteella.

Nk. lappalaisperusteella vaaliluettelon hakeutui 1128 henkilöä, joista osa oli vedonnut myös

kieliperusteeseen. Näistä hakijoista vaalilautakunta hyväksyi kieliperusteella 20 merkittäväksi vaaliluettelon. Vaalilautakunnalta haki määräajassa oikaisua 765 henkilöä, joista lautakunta hyväksyi 25.

Vaalilautakunnan päätökseen tyytymättömistä 726 henkilöä siirsi määräajassa oikaisuvaatimuksensa käräjien hallituksen ratkaistavaksi. Hallitus hyväksyi heistä yhden (1) otettavaksi vaaliluettelon.

Hallituksen päätöksestä valitti määräajassa 712 henkilöä saamelaiskäräjien kokoukselle, joka hyväksyi heistä 26 lisättäväksi vaaliluettelon.

Käräjien kokouksen päätökseen haki muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta 656 henkilöä, joista KHO hyväksyi seitsemän (7) lisättäväksi vaaliluettelon.

Näin vuoden 1999 vaaleissa äänioikeus oli 5121 henkilölle, jotka oli siis merkitty vaaliluettelon. Vaaleissa äänioikeuttaan käytti 57,7 % kaikista äänioikeutetuista. Vaaleissa valittiin 21 jäsentä ja 4 varajäsentä saamelaiskäräjille toimikaudeksi 2000-2003.

Saamelaisia erityisesti koskeva uusi lainsäädäntö

Eduskunnan päätöksen mukaisesti vuonna 1999

a) tulivat voimaan seuraavat säädökset:

- 1) Perusopetuslaki (628/98),
- 2) Lukiolaki (629/98),
- 3) Laki ammatillisesta koulutuksesta (630/98),
- 4) Kirjastolaki (904/98),
- 5) Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (1186/98) ja
- 6) Valtioneuvoston päätös saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen perusopetuksessa, lukiassa ja ammatillisessa koulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista (191/99).

b) hyväksyttiin seuraavat säädökset:

- 1) Suomen perustuslaki (731/99),
- 2) Laki kirkkolain muuttamisesta (1164/99),
- 3) Kirkolliskokouksen päätös kirkkojärjestyksen muuttamisesta (1165/99),
- 4) Kirkolliskokouksen päätös kirkon vaalijärjestyksen muuttamisesta (1166/99) ja
- 5) Laki rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista (1353/99).

2.3. Lausunnot

- 1) Pohjoissaamenkielisen Vanhan testamentin uudistamisesta (liite 2),
- 2) Ehdotuksesta Suomen kestävän kehityksen indikaattoreiksi (liite 3),
- 3) Luonnoksesta Vätsärin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaksi (liite 4),
- 4) Luonnoksesta maatalouden varhaiseläkettä koskevaksi maaseudun kehittämissuunnitelmaksi (liite 5),
- 5) Ehdotuksesta metsätiestön yleissuunnitelmaksi (liite 6),
- 6) Porotalouden ja luontaiselinkeinojen lainsäädäntöryhmän muistiosta (liite 7),
- 7) YKn rotusyrjintäsopimuksen toteuttamista koskevan Suomen 15. raportin valmistelusta (liite 8),
- 8) Porotaloustyöryhmän muistiosta (liite 9),
- 9) Lokka-Koitelainen-Kevitsa yleiskaavaehdotuksesta (liite 10),
- 10) Varhaiskasvatustyöryhmän muistiosta (liite 11),
- 11) Saamelaisten sosiaali- ja terveysalan yhdistyksen projektihakemuksista (liite 12),
- 12) Luonnoksesta Inarin matkailun kehittämissuunnitelmaksi 2000-2006 (liite 13),
- 13) Maaseutuelinkeinojen rahoituslain nojalla annettavista valtioneuvoston päätöksistä

- (liite 14),
- 13) Metsäsertifiointikriteeristä nro 36 (liite 15),
 - 14) Suomalais-ruotsalaisen lohityöryhmän muistiosta (liite 16),
 - 15) Moottorikelkkailun kehittämisprojektin loppuraportista (liite 17),
 - 16) Luonnoksesta hallituksen esityksestä laiksi rakennerahastojen kansallisesta hallinnoinnista (liite 18),
 - 17) Ehdotuksesta koulutusta ja tutkimusta koskeväksi kehittämissuunnitelmaksi vuosiksi 1999-2004 (liite 19),
 - 18) Hallituksen esityksestä esiopetusta koskeväksi lainsäädännöksi (91/1999 vp) (eduskunnan sivistysvaliokunnalle) (liite 20),
 - 19) Hallituksen esityksestä valtion vuoden 2000 talousarvioksi (40/1999 vp) (eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle) (liite 21),
 - 20) Suoma Sámiid Guovddášsearvi ry:n Saamelaislasten kasvatusta kieleen ja kulttuuriin tukeva toimintaverkosto -projektia koskevasta avustushakemuksesta (liite 22),
 - 21) Mannerheimin lastensuojeluliiton (MLL) Yhteen hiileen - projektiin kuuluvasta Utsjoella käynnistettävästä osaprojektista (liite 23),
 - 22) Hallituksen esityksestä 104/1999 vp Eduskunnalle porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (liite 24),
 - 23) Hallituksen esityksestä 131/1999 vp Eduskunnalle laiksi maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain muuttamisesta (liite 25),
 - 24) Hallituksen esityksestä 140/1999 vp Eduskunnalle laiksi rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista (liite 26),
 - 25) Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevan valtioneuvoston päätöksen luonnoksesta (liite 27),
 - 26) Porolukujen tarkistamistyöryhmän ehdotuksesta suurimmiksi sallituiksi poromääriksi (liite 28),
 - 27) Maastoliikenteen kieltämisestä Saanan ympäristössä (liite 29),
 - 28) Tenojoen kalastussopimuksen 7 artiklan mukaisista määräyksistä (liite 30),
 - 29) Yliapajamaan rantakaavaehdotuksesta (liite 31),
 - 30) Saamelaisjäämistön säilyttämisestä Saamelaismuseossa (liite 32),
 - 31) Luonnoksesta porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoitustuesta annettavaksi asetukseksi (liite 33),
 - 32) Luonnoksesta asetukseksi petoeläinvahinkojen korvaamisesta (liite 34),
 - 33) Saamelaisesta kulttuuripoliittisesta suunnitelmasta (liite 35),
 - 34) Korkeimman sallitun eloporoluvun määräämisestä (liite 36),
 - 35) Luonnoksista maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun asetuksen muuttamisesta ja valtioneuvoston päätöksestä maaseudun kehittämisestä (liite 37) ja
 - 36) Lapin liikenne 2020 raporttiluonnoksesta (liite 38).

2.4. Esitykset/aloitteet

- 1) Saamelaisasioiden hoitamisesta sosiaali- ja terveysministeriössä (liite 39),
- 2) Tarkennettu esitys saamelaisia koskeväksi osaksi EUn 1-tavoiteohjelmiin (liite 40),
- 3) Suomen hallituksen saamelaispoliittiseksi ohjelmaksi seuraavalle hallituskaudelle (liite 41),
- 4) Saamenkielisten kuntoutuskurssien järjestämisestä (liite 42) ja
- 5) Selvityksen tekemisestä saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen kustannuksista ja rahoituksesta (yhdessä saamelaisalueen kuntien kanssa) (liite 43).

2.5. Kannanotot ja muistiot

- 1) Pohjoismaista saamelaiskonventiota koskevaan raporttiin (kannanotto) (liite 44),
- 2) Saamen kieliyhteistyön järjestämistä koskeviin suunnitelmiin (kannanotto) (liite 45),
- 3) Saamelaiskäräjien kertomus valtioneuvostolle vuodelta 1998 (liite 46),
- 4) Ympäristöministeriön hallinnonala ja saamelaiset (muistio) (liite 47),
- 5) Saamenkielisten aineenopettajien koulutuksesta (kannanotto) (liite 48),
- 6) Esityksestä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia koskeväksi kalastusaluejaoksi (muistutus) (liite 49),

- 7) Kommentit TSS-sopimuksen neljänteen määräaikaisraporttiin (liite 50),
- 8) Saamelaisneuvoston Suomen jaoston rahoituksesta (kannanotto) (liite 51),
- 9) Kielipesien rahoituksen turvaamisesta (liite 52) ja
- 10) Luonnokseen laiksi rakennerrahastojen kansallisesta hallinnoinnista (liite 53).

2.6. Muut

- 1) Vastaselitys korkeimmalle hallinto-oikeudelle Natura 2000 -ehdotusta koskevan valituksen johdosta (liite 54),
- 2) Selvitys oikeuskanslerille Aslak Niittyvuopion kantelun johdosta (liite 55),
- 3) Selvitys saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen valtion talousarviossa osoitetun määrärahan käytöstä vuonna 1999 (liite 56),
- 4) Selvitys saamelaisen kulttuurin tukemiseen valtion talousarviossa osoitetun määrärahan käytöstä vuonna 1999 (liite 57) ja
- 5) Selonteko saamelaisia koskevien lainsäädäntöhankkeiden etenemisestä vuonna 1999 (liite 58).

2.7. Sidosryhmätoiminta

2.7.1. Pysyväisluonteinen

Saamelaiskäräjät nimesi edustajansa seuraaviin pysyväisluonteisiin toimielimiin:

- 1) Kaamosajan kulttuuritapahtuman (Skábmagovat) -ohjausryhmään Liisa Holmberg varsinaiseksi edustajaksi ja Hannu Kangasniemi varaedustajaksi
- 2) Metsähallinnon Ylä-Lapin luonnonhoitoalueen kuntakohtaisiin neuvottelukuntiin toimikaudeksi 1999-2001 Utsjoki: Veikko Guttorm ja Jorma Harlin Inari: Oula Sara ja Väinö Seurujärvi Enontekiö: Oula Jp Magga ja Maaren Palismaa Lisäksi ehdotettiin, että Inarin neuvottelukuntaan nimettäisiin kolmanneksi saamelaisedustajaksi poroisäntä Hannu Magga Sodankylän Vuotsosta.
- 3) Lapin liiton EUn tavoite 1-ohjelman (2000-2006) valmistelua varten asettamaan elinkeinotoiminnan työryhmään Anne Nuorgam ja maaseudun työryhmään Ristenrauna Magga
- 4) Kotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmää pohtivaan työryhmään Pekka Aikio (varalle Pekka Fofonoff) ja Ilmari Tapiola (varalle Väinö Seurujärvi)
- 5) Lapin metsien sertifiointin seurantatyöryhmään Pekka Aikio varsinaiseksi edustajaksi ja Heikki J. Hyvärinen varaedustajaksi
- 6) Metsähallituksen Ylä-Lapin luonnonvarasuunnitteluprojektin johtoryhmään Pekka Aikio varsinaiseksi edustajaksi ja Heikki J. Hyvärinen varaedustajaksi
- 7) Lapin liikennejärjestelmäsuunnittelun ohjausryhmään Heikki J. Hyvärinen
- 8) Arktisen tutkimuksen neuvottelukuntaan Pekka Aikio
- 9) Saamenkielisen aineenopettajakoulutuksen johtoryhmään (esitys) Maaren Palismaa varsinaiseksi edustajaksi ja Irja Seurujärvi-Kari varaedustajaksi
- 10) Pohjoiskalotin kelkkailumatkailun pohjoismaiseen viiteryhmään Oula Sara ja Eino Nuorgam varsinaisiksi edustajiksi ja Pekka Fofanoff ja Tuomas I Palojärvi heidän varamiehikseen

2.7.2. Kertaluonteinen

Saamelaiskäräjien edustajat osallistuivat seuraaviin tilaisuuksiin:

- 1) Lapin EUn tavoite 1-ohjelmien valmistelua koskeva tapaaminen Lapin liitossa, 29 Rovaniemellä 12.1. (Pekka Aikio, Heikki J. Hyvärinen ja Liisa Holmberg),
- 2) Ympäristöministeri Pekka Haaviston tapaaminen Inarissa 21.1. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),
- 3) Keskustelutilaisuus Euroopan neuvoston vähemmistöjen suojelua koskevan

- puitesopimuksen toteutumisen raportoinnista, Helsingissä 22.1. (Pekka Aikio),
- 4)** Neuvottelutilaisuus maakotkan porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta, Rovaniemellä 11.2. (Pekka Aikio ja Hannu Magga),
- 5)** Ympäristöministeriön kansliapäällikkö Sinikka Hautojärven ja luonnonsuojelujohtaja Ilkka Heikkisen tapaaminen Inarissa 11.2. (Pekka Aikio, Pekka Fofonoff, Ristenrauna Magga, Veikko Guttorm ja Juha Guttorm),
- 6)** Keskustelutilaisuus Euroopan vähemmistökieliperuskirjan raportoinnista, Helsingissä 22.2. (Irja Seurujärvi-Kari),
- 7)** Neuvottelutilaisuus ympäristöministeriön edustajien kanssa Pöyrisjärven erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmasta, Helsingissä 3.3. (Pekka Aikio, Ristenrauna Magga ja Heikki J. Hyvärinen),
- 8)** Alkuperäiskansoja käsittelevä seminaari Moskovassa 15-19.3. (Irja Seurujärvi-Kari),
- 9)** Seminaari Interreg-ohjelmien toteutumisesta ja tulevasta kaudesta, Rovaniemellä 25.3. (Liisa Holmberg),
- 10)** Neuvottelutilaisuus Lapin liiton edustajien kanssa saamelaisten EU-ohjelman valmistelusta, Rovaniemellä 8.4. (Juha Guttorm, Liisa Holmberg ja Anne Nuorgam), **11)** Seminaari aiheesta Näkökulmia suomalaisuuden tutkimukseen ja ymmärtämiseen, Jyväskylässä 8-9.4. (Pekka Aikio),
- 12)** Kansanedustaja Kimmo Kiljusen tapaaminen Saariselällä ja Inarissa 2-3.5. (Pekka Aikio, Hannu Magga, Ristenrauna Magga, Heikki J. Hyvärinen ja Juha Guttorm),
- 13)** Neuvottelut oikeusministeriössä selvitysmiehen asettamisesta saamelaisten maahan, veteen, luonnonvaroihin ja perinteisiin elinkeinoin liittyvien oikeuksien selvittämistä varten, Helsingissä 21.5. (Pekka Aikio, Juha Guttorm ja Heikki J. Hyvärinen),
- 14)** Euroopan kansallispuistopäivän 24.5.1999 kunniaksi järjestetty juhlaseminaari Inarin Saamelaismuseossa (Pekka Aikio),
- 15)** Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva sidosryhmäseminaari Helsingissä 27.5. (Heikki J. Hyvärinen),
- 16)** Neuvottelut Saamelaiskäräjien ja metsähallituksen välillä Siidassa, Inarissa 3.6. (Pekka Aikio ja Heikki J. Hyvärinen),
- 17)** Saamelaisten maahan, veteen, luonnonvaroihin ja perinteisiin elinkeinoin liittyvien oikeuksien selvittämistä varten asetetun selvitysmies Pekka Vihervuoren kuulemistilaisuus Helsingissä 18.6. (Pekka Fofonoff ja Heikki J. Hyvärinen),
- 18)** Kansainvälinen alkuperäiskansojen itsemääräämisoikeutta käsittelevä asiantuntijaseminaarin (The Right of Indigenous Peoples to Self-Determination) Inarin Siidassa 17-20.6. (Pekka Aikio ja Matti Morottaja),
- 19)** Neuvottelut Lapin liiton ja Saamelaiskäräjien välillä saamelaisten EU-ohjelmasta kaudeksi 2000-2006, Rovaniemellä 21.6. (Pekka Aikio, Juha Guttorm, Liisa Holmberg, Tanja Tirronen, Ristenrauna Magga ja Anne Nuorgam),
- 20)** Neuvottelut sisäasiainministeriön ja Saamelaiskäräjien välillä saamelaisten EU-ohjelmasta kaudeksi 2000-2006, Helsingissä 29.6. (Pekka Aikio, Heikki J. Hyvärinen ja Liisa Holmberg),
- 21)** Neuvottelut maa- ja metsätalousministeriön ja Saamelaiskäräjien välillä porotalouden ja luontaiselinkeinojen lainsäädäntöryhmän muistiosta, Ivalossa 30.6. (Pekka Aikio, Pekka Fofonoff, Ristenrauna Magga, Väinö Seurujärvi ja Heikki J. Hyvärinen),
- 22)** Alkuperäiskansojen päivä 9-10.8. New Yorkissa (Irja Seurujärvi-Kari),
- 23)** Euroopan neuvoston vähemmistöpuitesopimuksen neuvoo-antavan komitean tapaaminen Helsingissä 23.8. (Irja Seurujärvi-Kari ja Heikki J. Hyvärinen),
- 24)** Neuvottelut Lapin liiton ja Saamelaiskäräjien välillä saamelaisten EU-ohjelmasta kaudeksi 2000-2006, Rovaniemellä 25.8. (Juha Guttorm, Ristenrauna Magga, Tanja Tirronen ja Anne Nuorgam),
- 25)** Eduskunnan ympäristövaliokunnan tapaaminen Ivalossa 26.8. (Heikki J. Hyvärinen),
- 26)** Näätämön koltta-alueen asuttamisen ja Sevettijärven koulun 50-vuotisjuhlat Sevettijärvellä 28.8. (Irja Seurujärvi-Kari),
- 27)** Lapin kansanedustajien tapaaminen Inarissa 30.8. (Pekka Fofonoff ja Sari Valkonen),
- 28)** EU-ulkoministerikokous Saariselällä 2-5.9. (Pekka Fofonoff, Ristenrauna Magga, Heikki J. Hyvärinen, Outi Paadar, Sari Valkonen ja Tanja Tirronen),
- 29)** EU-Kiina -ihmisoikeusseminaari Rovaniemellä 7.9. (Irja Seurujärvi-Kari),
- 30)** Neuvottelut maa- ja metsätalousministeriössä Inarijärven säännöstelyn kalatalousvelvoitteiden yhdistämisestä, Helsingissä 10.9. (Pekka Fofonoff),

- 31)** Sámi Siida -yhdistyksen 40-vuotisjuhlat Utsjoella 11.9. (Ilmari Tapiola),
- 32)** Kulttuuriministeri Suvi Lindénin tapaaminen Rovaniemellä 11.9. (aiheena mm. kielipesien rahoituksen turvaaminen) (Pekka Aikio ja Sari Valkonen),
- 33)** Tiedotustilaisuus Suomen maatalouspolitiikan vaikutuksista Euroopan unionin ainoan alkuperäiskansan perinteiseen poronhoitoon, Tampereella 14.9. (Pekka Aikio, Pekka Fofonoff, Ristenrauna Magga, Ilmari Tapiola ja Oula Sara sekä Juha Guttorm, Heikki J. Hyvärinen ja Outi Paadar),
- 34)** Neuvottelut sisäasiainministeriössä saamelaisten EU-ohjelmasta, Helsingissä 23.9. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),
- 35)** Neuvottelut opetusministeriössä saamelaisten EU-ohjelmasta, Helsingissä 23.9. (Juha Guttorm),
- 36)** Tenojoen kalastussopimuksen uudistamista koskeva kuulemistilaisuus Utsjoella 23.9. (Aimo Guttorm),
- 37)** Näätämöjoen kalastussopimuksen uudistamista koskeva kuulemistilaisuus Norjan Neidenissä 24.9. (Pekka Fofonoff),
- 38)** Suomen kestävä kehityksen toimikunnan CSD-työseminaari Helsingissä 6.10. (Pekka Aikio ja Heikki J. Hyvärinen),
- 39)** Lapin tavoite 1-ohjelmien työryhmien yhteinen päätös- ja seminaaritulaisuus Rovaniemellä 11.10. (Anne Nuorgam),
- 40)** Etelä-Ameriikan intiaanikansoja edustavien vieraiden tutustuminen saamelaisten oloihin, Inarissa 9-12.10. (Sari Valkonen, Pia Syrenius, Petteri Laiti, Pekka Fofonoff ja Juha Guttorm),
- 41)** Eduskunnan sivistysvaliokunnan kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä esiopetusta koskevaksi lainsäädännöksi (91/1999 vp), Eduskunnassa 14.10. (Irja Seurujärvi-Kari ja Sari Valkonen),
- 42)** Peruspalveluministeri Eva Biaudetin ja oikeusministerin erityisavustaja Mikael Jugnerin tapaaminen rakennerahastojen kansallista hallinnointia koskevan lakiluonnoksen johdosta, Helsingissä 20.10. (Pekka Aikio ja Juha Guttorm),
- 43)** Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaoston kuulemistilaisuus hallituksen esityksestä valtion vuoden 2000 talousarvioksi (40/1999 vp), Eduskunnassa 22.10. (Sari Valkonen),
- 44)** Sámi Infon (saamenkielinen tekstitelevisio) julkistamistilaisuus, Siidassa Inarissa 22.10. (Matti Morottaja, Juha Guttorm ja Sari Vuolab-Balto),
- 45)** Saamelaisen korkeakoulun 10-vuotisjuhlat Kautokeinosssa 2.11. (Ilmari Mattus, Sari Valkonen ja Hannu Kangasniemi),
- 46)** Saamelainen tutkimusseminaari Kautokeinosssa 3-4.11. (Hannu Kangasniemi),
- 47)** Neuvottelut maa- ja metsätalousministeriössä Teno-sopimuksen ja Näätämö-sopimuksen uudistamisesta, Helsingissä 4.11. (Aimo Guttorm),
- 48)** Neuvottelut Lapin liitossa saamelaisten aseman huomioonottamisesta Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelman täydennysosassa, Rovaniemellä 5.11. (Pekka Aikio, Juha Guttorm ja Anne Nuorgam),
- 49)** Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kuulemistilaisuus hallituksen esityksistä nrot 104/1999 vp ja 131/1999 vp, Eduskunnassa 12.11. (Ristenrauna Magga),
- 50)** Pohjoisen ulottuvuuden konferenssi Helsingissä 11-12.11. (Pekka Aikio),
- 51)** Pohjoiskalotin kelkkailumatkailun kehittämishanketta koskeva neuvottelutilaisuus ja hankkeen viiteriymän kokous Kittilän Levillä 23-24.11. (Oula Sara),
- 52)** Neuvottelut maa- ja metsätalousministeriön kanssa porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain perusteella annettavien valtioneuvoston asetusten ja muiden säädösten valmistelusta, Ivalossa 25.11. (Ristenrauna Magga, Ilmari Tapiola, Väinö Seurujärvi ja Heikki J. Hyvärinen),
- 53)** Kuulemistilaisuus sosiaali- ja terveysministeriön asettaman selvitysmiehen toimeksiannosta (vähemmistöryhmien ja saamelaisten omakielisten sosiaali- ja terveystilaisuuksien tila ja kehittämissuunnitelmat), Ivalossa 29.11. (Ristenrauna Magga),
- 54)** Tutustumis- ja neuvottelumatka Brysseliin 7.12., missä tapaamiset Suomen EU-edustuston Risto Tienarin, EU:n maatalouskomissaari Franz Fischlerin ja EU-komission DG 16:ssa työskentelevän aluepolitiikasta vastaavan virkamiehen Frank Rawlinsonin kanssa. Tapaamisissa keskusteltiin poronhoitokysymyksistä ja saamelaisten asemasta EU:n rakennerahastojen 2000-2006 kauden ohjelmissa (Pekka Aikio, Juha Guttorm ja Heikki J. Hyvärinen) ja
- 55)** Neuvottelut maa- ja metsätalousministeriön sekä Lapin TE-keskuksen edustajien kanssa

porolukujen tarkistamistyöryhmän ehdotuksesta suurimmiksi sallituiksi poromääräksi,
Rovaniemellä 16.12. (Pekka Aikio, Pekka Fofonoff, Ristenrauna Magga, Väinö Seurujärvi,
Ilmari Tapiola sekä Juha Guttorm ja Heikki J. Hyvärinen).

Hyväksytty saamelaiskäräjien kokouksessa 15.6.2000